

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

M.P.C. Sandmann (FvD)

(d.d. 12 mei 2020)

Nummer

3620

Onderwerp

Bomenkapcentrales

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De recent uitgekomen documentaire 'Planet Of The Humans' van voormalig milieuactivist Jeff Gibbs en producent Michael Moore (NOOT 1) legt een bom onder de 'duurzame industrie'. Niet iemand uit de 'rechtse' hoek, maar een tot voor kort in links progressieve kringen zeer geliefd documentairemaker legt bloot dat de klimaat-industrie big business is. Het uitfaseren van fossiele brandstoffen met 'renewables' blijkt één grote illusie.

Het winnen van grondstoffen en de fabricage van zonnepanelen en windturbines, kost vaak meer energie dan het oplevert. De levensduur van beide energiebronnen is slechts 20 jaar en het gros van de materialen zijn niet recyclebaar en bovendien giftig. Daarbij moeten renewables ook nog een fossiele back-up installatie hebben voor als er geen zon- en windenergie beschikbaar is.

Biomassa is een nog groter schandaal.

De naam is vanuit marketing oogpunt uitmuntend gekozen want 'bio' doet vooral denken aan 'natuurlijk' en 'gezond'. Maar biomassa heeft helemaal niets met duurzaamheid te maken. Het vernietigt complete bossen en daarmee uiteraard ook biodiversiteit. Als elke boom in de Verenigde Staten gekapt zou worden, heeft de VS slechts brandstof voor één jaar. Maar onze Minister Wiebes had er eind vorig jaar nog meer dan 11 duizend miljoen euro voor over. Met meer dan 11 duizend miljoen euro kan je een hoop goede dingen doen. Maar buiten dat zorgt het zo grootschalig aanjagen van bomenkap voor een wereldwijd probleem.

Planet Of The Humans heeft een heldere boodschap: renewables gaan ons niet redden. Het is geldklopperij en zeker geen oplossing voor ons energievraagstuk. Willen we fossiel uitfaseren, dan moeten we onmiddellijk beginnen met het maken van plannen voor nieuwe kerncentrales. De andere mogelijkheid is dat we de komende tien tot twintig jaar besteden aan onderzoek naar de volgende generatie kernenergie, zoals thoriumcentrales, en we tegelijkertijd zorgen dat de huidige fossiele technieken schoner en zuiniger worden. Niemand kan na het kijken van deze documentaire het hoofd nog in het zand steken en voortgaan op de huidige, heilloze weg.

Naar aanleiding van Planet Of The Humans heeft Forum voor Democratie de volgende vragen:

1. *Heeft het College van Gedeputeerde Staten de documentaire 'Planet of the Humans' van Michael Moore gezien?*

Antwoord

Ons college is bekend met de strekking van de documentaire van Jeff Gibbs en de discussie daaromtrent.

2. *Is het College van Gedeputeerde Staten, gezien de zorgelijke feiten in deze documentaire en de berichten daarover in de media (NOOT 2), bereid tot heroverweging en bijstelling van het klimaatbeleid, waar het gaat om de plaatsing van windturbines, zonneparken en biomassacentrales?*

Antwoord

De gegevens uit de film zijn gedateerd en grotendeels achterhaald. Er is brede wetenschappelijke consensus over klimaatverandering en de noodzaak tot klimaatbeleid. Gezien de stijgende kosten voor klimaatverandering en dalende kosten voor duurzame energieopwekking zou een eventuele bijstelling juist een intensivering zijn.

3. *Is het College van Gedeputeerde Staten bereid om over dit onderwerp - het uitfaseren van fossiele brandstoffen met 'renewables' blijkt één grote illusie - een brede maatschappelijke discussie te starten; deze aan de RES te koppelen; en de discussie te organiseren op een manier waarbij de critici van het huidige beleid niet worden gedemoniseerd en afgeserveerd, maar juist van harte worden uitgenodigd om hun visie te geven?*

Antwoord

Wij zijn volop betrokken bij de RES'en waarbij een breed maatschappelijk gesprek wordt gevoerd. Wij zien geen aanleiding om dit nu anders te doen. Overigens bestrijden wij dat critici van het beleid worden "gedemoniseerd en afgeserveerd".

4. *Erkent het College van Gedeputeerde Staten dat nieuw aangeplant bos de door biomassastook veroorzaakte CO2 uitstoot niet meer op tijd kan opnemen - de CO2 opname begint pas echt na 20 jaar en kost gemiddeld 80 jaar - om van enige relevante invloed te zijn op het CO2 neutraal maken van de energievoorziening in 2050? (NOOT 3).*

Antwoord

De vergelijking die in de vraag gemaakt wordt gaat mank. De onderliggende aanname dat er een direct verband is tussen de CO2-uitstoot door biomassacentrales en bosaanplant klopt niet. Graag verwijzen wij in dit verband ook naar de antwoorden in de Q&A op de technische sessie voor Provinciale Staten over biomassa van 15 april jongstleden.

5. *Erkent het College van Gedeputeerde Staten in lijn met de waarschuwing van het RIVM, dat het massaal verstoken van biomassa onze volksgezondheid kan schaden? (NOOT 4)*

Antwoord

Indien biomassa op grote schaal en ongezuiverd zou worden verbrand dan kan een dergelijke waarschuwing op zijn plaats zijn. Moderne middelgrote en grote installaties die biomassa als brandstof gebruiken voor de productie van warmte en/of elektriciteit moeten aan strenge uitstootnormen voldoen.

Voor ons college zijn er grenzen aan de inzet van biomassa in de energietransitie. Een beleidskader hiervoor is in ontwikkeling en zal aan uw staten worden voorgelegd.

6. *Is het College van Gedeputeerde Staten bereid om toe te zeggen dat het aardgasvrij maken van bestaande bouw in Zuid-Holland uitsluitend op vrijwillige basis mag plaatsvinden?*

Antwoord

Over het aardgasvrij maken van bestaande bouw in Zuid-Holland moeten keuzes gemaakt worden in de Warmte Transitie Visies (WTV's) die door de gemeenten worden opgesteld. Participatie van de burgers maakt onderdeel uit van het proces om tot deze WTV's te komen. Ons college is van mening dat vrijwilligheid voor de in de WTV's gemaakte keuzes het uitgangspunt zou moeten zijn, maar sluit niet uit dat het voor collectieve oplossingen, welke deze ook zijn, er keuzes worden gemaakt die niet eenieders voorkeur zijn. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een aansluitplicht bij de aanleg van een collectief warmtenet in een wijk die hiervoor bij uitstek geschikt blijkt. Op dit moment zijn deze consequenties nog onvoldoende in beeld.

7. *Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben na vragen van FVD Drenthe toegezegd, dat het aantal bomen in Drenthe niet zal afnemen. Ook gaat (of reeds is) Gedeputeerde Staten van Drenthe in gesprek met Staatsbosbeheer over juist een uitbreiding van het bosarsenaal in Drenthe. Is het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland bereid hetzelfde toe te zeggen voor Zuid-Holland?*

Antwoord

Zoals u weet werken wij momenteel aan een bos- en bomenbeleid. GS hebben PS over de hoofdlijnen hiervan geïnformeerd (GS brief februari 2020) . Bespreking in PS van de nadere uitwerking staat momenteel geagendeerd voor dit najaar.

Overigens staat dit los van biomassacentrales, er is geen sprake van dat er voor de brandstof van biomassacentrales Zuid-Hollands bos verdwijnt. Ook is er -anders dan in Drenthe- nauwelijks bos geamoveerd om ruimte te maken voor gebiedseigen biotopen.

Den Haag, 10 juni 2020

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlage 1: CO2 uitstoot bomenkapcentrales per kWh electriciteit

NOOT 1: Planet Of The Humans: https://forumvoordemocratie.nl/actueel/crok-poels-planet-humans?utm_source=Forum%20voor%20Democratie&utm_campaign=48f65643f7-EMAIL_CAMPAIGN_2020_05_09_10_57&utm_medium=email&utm_term=0_9b4acd8f60-48f65643f7-360983017&mc_cid=48f65643f7&mc_eid=668f85a5ef

NOOT 2: Zie bijvoorbeeld Ronald Plasterk en Syp Wynia hierover:
<https://pbs.twimg.com/media/EW6evTmXsAAKqKL?format=jpg&name=large>
<https://www.wyniasweek.nl/michael-moore-moet-naar-purmerend/>

NOOT 3: 'Vergoelijken biomassa slaat de plank mis', De Telegraaf, zaterdag 9 mei 2020 (https://www.geenstijl.nl/popup?src=5f5dcf8cb6_EXjqJq2XsAA3tQm.jpeg)

NOOT 4: <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/rivm-waarschuwt-voor-biomassa-het-kan-de-gezondheid-schaden~b3dde011/>